

Приморске Новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАСТОДНЕВНО

ГОДИНА XV

БРОЈ 317.

□

15. АПРИЛ 1987.

ЦИЈЕНА 70 ДИНАРА

ПОЧЕЛА ЈЕ ТУРИСТИЧКА СЕЗОНА БОЉЕ НЕГО ЛАНИ

АКО ЈЕ судити по оној на редној да се по јутру дан по знаје, онда ће девизна жетва на крају овогодишње туричке сезоне бити — богата. Предсезона је наиме по чела добро — 10. априла у хотелу „Монтенегротуриста“ је боравило 4500 гостију из иностранства, што је за два пута више него лани у исто vrijeme. Већ крајем ове недеље та цифра ће се попети на 8000.

На Будванској ривијери

капије су прво отворили Туристичко насеље „Словенска плажа“ и хотел „Ас“ у Пера зина балу (било је то првих дана овог мјесеца) а нешто затим и хотел „Маестрал“ у Милочеру, односно хотелски комплекс у Бечићима.

— Први гости су из СР Њемачке, рекао нам је Љубо Лијешевић, један од директора „Словенске плаже“. — Првог дана их је било 350, а већ 20. априла имајемо око 1500 туриста. Добро смо се при-

премили за сезону: изградили смо нове тениске терене, а при крају су радови и на изградњи нових 120 кревета у апартманима, које смо за једнички финансирали ми и „Југотурс“.

Добро је почело и у осталим објектима и једино што гости примјећују да не вадије — вријеме. Оно је промјењено, доста је кишних дана и никако да гране право прољећно сунце.

С. Г.

ОПШТИНСКИ КОМИТЕТ СК БУДВЕ

ПРОМЈЕНЕ У „МОНТЕНЕГРОТУРИСТУ“

- Приведени крају послови око реорганизације у овом колективу
- ООУР Будва стартује крајем мјесеца

ТРЕЋЕГ априла одржана је сједница Општинског комитета СК са прилично обимним дневним редом.

Једна од главних тема овог скупа била је самоуправна трансформација „Монтенегротуриста“. Овај колектив ће, то је сада сасвим извесно, током ове сезоне радити по новој унутрашњој организацији. Упркос приличним кашњењима овај велики посао је приведен крају и већ крајем мјесеца зајављује нови концепт највећег угоститељско-туратичког колектива у Црној Гори.

Да укратко подсјетимо: још прошле године запослени у „Монтенегротуристу“ су се изјаснили на референдуму за реорганизацију. По новој самоуправној шеми требало је да се ради још од 1. јануара или се каснило у изради нормативних аката и других неопходних папира.

— Најтеже је ишло са окрупњавањем ООУР, рекао је Павле Ражњатовић, директор Радне заједнице „Монтенегротуриста“ — У Улцињу и Бару је тај посао нешто раније ураден док је највише недоумица било у Будви, где се од ранијих седам формира једна ООУР. Но овај посао У Будви тече доста добро — већ су се радици изјаснили на референдумима за нова нормативна акта — и послије 24. априла угоститељи из Петровца, Светог Стефана, Бечића и Будве наћи ће се у истом ООУР.

Како се чуло, начињене су и битне измјене и када су упитању такозване заједничке функције. Из ООУР „Монте негрокомерц“, чије је сједиште у Бару, извучена је малопродаја и снабдијевање трећих лица, тако да ће он убудуће водити само бригу о снабдијевању свих ООУР које су у саставу „Монтенегротуриста“. Трансформисана је и служба продаје: она је прешла из „Монтенегроекспреса“ у Радну заједницу где је формиран посебан сектор „Монтенегроекспрес“ ће се убудуће само бавити трансферија и организацијом из лета. Измјена има и када су упитању финансије. Такође у оквиру Радне заједнице формиран је Сектор за финансије у који ће бити премештена већина радника Интерне банке, која остаје да ради или само са три радника.

(Наставак на 2. страни)

ШТАФЕТА МЛАДОСТИ

СРДАЧАН ДОЧЕК И ИСПРАЋАЈ

НА СВОМ путу кроз нашу земљу, Штафета младости је 8. априла прошла кроз нашу општину. У раним поподневним часовима на тргу испред хотела „Авала“ окупило се велики број грађана, пионира и омладине да све-

чано дочекају и испрате овогодишњу штафету.

Млади наше општине су штафету примили од својих вршића из Тивата, а главни носилац штафете је био Иван Петрићевић у пратњи Милице Паповић и Симоне Ђубишић. Јединствену поруку Штафете младости прочитала је Марија Кентера, секретар Предсједништва ОК ССО, а поздравно писмо пионира и омладине не наше општине Никола Срзентић, предсједник Општинске конференције ССО Будва.

Од Будве преко Цетиња и Ријеке Црнојевића, штафета је стигла у Петровац где је носилац била Милица Калоштровић. Затим је штафета настала пут према Бару и Улцињу где је и ноћиљала.

В. М. С.

15. АПРИЛ 1979. — 15. АПРИЛ 1988.

Све мање трагова стихије

ДАНАС се навршило осам година од оног априлског јутра када је наш крај задесио катастрофални земљотрес. За тих 2.920 дана колико је протекло од тог прољећног јутра које ћемо дugo памтити, много је учињено на подручју наше општине. Може се слободно рећи да је она промијенила добром дијелом својлик. Нови хотели и други привредни об-

јекти су поодавно већ у функцији, довршене су куће које су започели прадити они који су тада остали без крова, никле су нове саобраћајнице, уређена је градска лука и изграђено још много то га. На петнаестоаприлску ка тастрофи још увијек подсећају и то дјелимично Стари град где се приводе крају радови на његовој конструкцији и средњевје-

ковни манастири које вриједне руке неимара такође „видјају“ од тешких рана земљотреса из 1979. године.

Данас је тако, а на његову десету годишњицу, вјерујемо, да на овом подручју ништа неће подсећати на земљотрес. Он ће остати само у нашим сjeћањима и на — фотографијама.

Г.

(Наставак са 1. стране)

Промјене унутрашње организације које комунисти овог колектива траже већ три године, треба да донесу много новина. Биће смјањен административни алатар по ООУР, мно го боље ће функционисати службе набавке, продаје, а што је најважније акумулација ће се сабирати на једном мјесту, што ће омогућити веће инвестиционе захватае него до сада, када је она била расцјепана по ООУР.

— Ово није акција кратког даху већ процес који ће тражити потврду у пракси, нагласио је Борђије Прибловић, секретар ОКСК. — Нови концепт је углавном добро замишљен, али на почетку све неће тешко глатко. Сезона која је пред нама треба да потврди шта је било добро, а шта евентуално треба промијенити. Промјене не се вршити у ходу. Што је најважније, припреме за сезону су текле добро, тако да гости који су већ стигли неће осјећати никакве промјене.

Општински комитет је усвојио Информацију о проблемима у вези подрштвљавања пословног простора у Старом граду. Светозар Маровић, предсједник Извршног одбора СО је упознао овај форум са промјенама које су услиједиле ка да је у питању доношење одлуке о подрштвљавању у ових објеката. Комитет је дао пуну подршку Скупштини оштине и њеним органима у послу који предстоји на експроприрацији приземља.

Усвојен је и Програм активности на спровођењу идејно-политичких задатака организације и органа СК у Оштинској организацији СК на остваривању политike друштвено-економског развоја у овој години. Такође су усвојени: најти одлука о формирању конференција СК у „Монтенегротуристу“ и КСРО „Јужни Јадран“, као и Финансијски план ООСК и Општинског комитета СК за ову годину. Дата је и сагласност на формирање Акционе конференције СК у СО УР „Електропривреда“ Црне Горе — Никшић и СОУР „Тех ногас“ Београд, као и Конференције ООСК у РО „Житокомбинат“ Бачка Топола.

С. Греговић

ОСВРТ**СКУП БЕЗ РЕФЕРЕНТА**

У ХОТЕЛУ „Авала“ одржан је међународни научни скуп „Улога сточарства у привредном животу наших на рода“ о чему смо читаоце извијестили у прошлом броју „Приморских новина“. Организатор скупа била је Комисија за економску историју Савеза историчара Југославије. Првог дана било је на окупу четрдесетак научника из наше земље и иностранства, другог се број преполовио, а трећег дана у сали

хотела „Авала“ остало је са ма неколико научних радника. Вријеме је било лијепо.

— Да скуп неће баш успјети, знало се прије почетка, јер је седам најављених рефера ната, наводно због болести, откацло учешће. У паузи првог дана, од неких научника смо чули, да овакви и слични скупови друштво дебело коштају.

Питамо се: Због чега се он да, организују?

С. П.

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакциони колегијум. Главни и одговорни уредник: ВЛАДИМИР СТАНИШИЋ. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жирија рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва — Штампа: РО за графичке производе и услуге „Андреја Палаташић“ — Котор. Претплатна: годишња 1.680 дин. за иностранство 30 долара. — Рукописи се не враћају

ДРУГИ О НАМА**Скупни мирази**

ПОСЛИЈЕ смјене тројице инспектора, који су пре ма налазу републичке грађевинске инспекције градили своје стамбене објекте драгачије него што то налижу прописи, у нашој средини су учествале приче о такозваним кадровским плацевима. У Будви је на име, већ годинама практика да се стручњацима у општинском органу управе — урбанистима, инспекторима и осталима — до којих се наводно тешко долази, дођељују скупни станови или пак плацеви на атрактивним мјестима ради градње куће. Опет, неписано је правило да се ти стручњаци из ових и оних разлога често смјењују. Плацеви, односно куће и станови им наравно остају са њима додјељују друга, лакша и лепша радна мјеста у истој средини.

Био је ово повод да се на недавно одржаном састанку комуниста органа управе СО Будва један од чланова ове организације запита: докле немо, другови, дијелите плацеве и куће кадровима који се смјењују као на маци? Јесмо ли, збила, толико богати да стално дијелимо иако нико ништа не враћа?

Један други радник истог органа био је конкретнији: говорио о најновијем случају урбанистичког инспектора који је плац за градњу куће добио као заједнички грађанин (?!), а потом је смјењен са дужностима (реконе да је већ постављен за директора у другој радној организацији) предложио је да се друштву изврши накнада за поменути плац. Његова конструкција измирења дуга је оваква: делегати СО који су гласали за, додјелују плацу „заслужном“ грађанину треба да уплате по 250.000 динара, а чланови Извршног одбора СО који су га запослили а потом смјенили по 500.000 динара. То би по његовој рачунаци било довољно да се друштво обештети.

Вјерјемо да се предлог друга из органа управе неће усвојити, да ће и за овај плац као и за многе друге раније додијељене, друштво бити оштећено. Ипак, ово је први случај да се у нашој комуни када су у питању такозвани кадровски плацеви нешто конкретно предложи. А број таквих плацева као и станови је — повелик. Дакле, делегати по свој прилици неће плаћати дуг, али је извесно да се из свега овога могу и морати извршити поуку. Када опет буду у прилици да гласају за додјелу нових плацева или станови „дефинитарним“ кадровима да имају на уму оно што се та које чуло на недавном састанку општинских комуниста: у овој општини поред контраста за које се постала привреда, постоји и један који је веома изражен а чији су творци људи — уз виле и викендице оних који су „на вријеме“ мислили о себи налазе и бројне бараке, трошне и неугледне, у којима живе са бројним породицама и они који су поодавно удружили га са овдашњим туристичким и другим колективима.

С. Греговић
(„Вечерње новости“)**СКУПШТИНА СИЗ-А ЗА ТУРИСТИЧКУ ПРОПАГАНДУ****ВИШЕ ПАРА ЗА РЕКЛАМУ**

ЗА РЕКЛАМУ и пропаганду у туризму Црне Горе не ма довољно паре. Стога када је у питању ова важна компонента развоја туризма у овој републици има итекако застоја у односу на друге срдне у којима се добрим дијелом живи од туризма.

Ово се, између осталог, чује на недавно одржаној сједници Скупштине СИЗ за туристичку пропаганду и информативну дјелатност Црне Горе, у Будви

Речено је том приликом да су у последње вријеме учњени крупни напори да се туристички капацитети Црне Горе што боље представе у земљи и свијету. Тако су штампани туристички проспекти појединих регија и цијеле републике а снимљен је и туристички филм о Црној Гори.

На овој сједници је усвојен и програм активности за ову годину. Он је садржајан — предвиђа бројне акције

је које ће омогућити бољу реклами и пропаганду у туризму Црне Горе. Обавиће се доштампавање проспекта и туристичке карте републике, израдиће се нове касете са филмовима о туристичким могућностима Црне Горе са текстовима на три свјетска језика, биће организована туристичка акција „Бирамо најбоље“ у којој ће Туристички савез наше републике заједно са Секцијом туристичких новинара Удружења новинара Црне Горе „снимити“ рад угоститељских објеката и појединача у републици и на крају прогласити најбоље, помоћи ће се у организовању јединствене туристичко-пропагандне манифестације „Празник мимозе“ и организовати друге пропагандне акције.

Да ли ће програм активности у потпуности бити реализован умногоме ће зависити од прилива средстава. Њих је за сада мало.

С. Г.

ТУРИСТИЧКА РАЗМЈЕНА**БУДВА
У
БЕОГРАДУ**

У ОРГАНИЗАЦИЈИ Туристичког савеза општине Будва и Туристичког савеза Београда у Београду ће се од 21. априла до 3. маја одржати велика презентација Будванске ривијере. Суорганизатори ове манифестације су: Скупштина општине Будва, ООУР „Палас“ из Петроваца, „Монтенегротуррист“, „Монтенегро-прес“, Културни центар, „Зета-филм“, КУД „Кањош“, а од стране града — домаћина: Скупштина општине Савски венац, Скупштина општине Стари град, ООУР „Три грозда“, Музеј примењених уметности, Радио Београд Еко-програм и Београд-филм.

Угоститељство будванске ривијере биће представљено у ресторану „Два јелена“ од 24. до 30. априла. Овоме ће предводити низ културно-забавних манифестација и приредби. У програму, који ће почети да се одвија 21. априла увече, учествоваће Градска музика из Будве, женска и мушка кlapa, Фолклорни ансамбл „Кањош“, трио „Калвадоси“ и хумористичка група. Из Београда ће учествовати познати умјетници — пријатељи Будванске ривијере.

Модерна галерија из Будве организована је изложба: „Античка Будва“, Савремени експресионисти и Ликовни умјетници Будванске ривијере. Изложбе ће бити постављене у Музеју савремене уметности.

Поред тога биће организоване још две изложбе: Будванска ривијера кроз фотографију и Изложба карикатура Александра Класа на тему „Море“. Обе изложбе ће постављене у Скадарлији скожи галерији.

У вријеме Дана Будванске ривијере у Београду „Зета-филм“ ће организовати, у једном од боскопских дворана у центру, Ревију филмова која ће трајати од 25. до 30. априла.

У оквиру програма боравка у Београду предвиђена је и конференција за штампу на којој ће се представници средставајавног информисања упознати са туристичким могућностима наше ривијере.

Вл. Станишић

СЈЕДНИЦА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

ПОДРУШТВЉАЊЕ – ЕКСПРОПРИЈАЦИЈОМ

ПОСЉЕДЊА сједница свих вијећа Скупштине општине протекла је у знаку да справе о утврђивању општег интереса за експропријацију пословног простора у Старом граду, о буџету Општине и програму привременог коришћења неизграђеног градског грађевинског земљишта.

Скупштина је усвојила програм рада до априла 1988. године и годишње извјештаје о раду Општинског јавног тужилаштва, Општинског суда, Филијале СДК, општинских одјељења за општу управу и друштвене службе, за привреду и финансије, за народну одбрану и Штаба територијалне одбране.

На основу изменјене Закона о обнови и ревитализацији старих градова страдалих у катастрофалном земљотресу 15. априла 1979. године и означене Уставног суда Југославије, Скупштина општине је донијела одлуку о утврђивању општег интереса која је основа за експропријацију пословног простора у Старом граду. За разлику од радије сличне одлуке донијете прије годину и по дана, сада ће се експропријати 82 објекта. Од експропријације су изузети пословни простори у којима су власници радије обављали самосталну дјелатност и објекти који су експропријисани ранијим одлукама. Власници чији се пословни простори експропријшу имају право жалбе код другостепеног органа.

Недостатак средстава за нормалан рад Школског центра за средње образовање и васпитање и нека лоша искуства са кадровским становицама и плацевима били су главни поводи за расправу о буџету општине за 1987. годину који је планиран у износу од милијарду и 529 милиона динара. Након дискусије више делегата закључено је да се сачини посебна информација о стању и потребама Центра за средње образовање и васпитање, па да се послije тога приступи решавању финансијских проблема Центра. Послије објашњења да средства намијењена за задовољавање стамбених потреба дефицитарних кадрова (планирана у износу од 60 милиона динара) нијесу намијењена само за раднике у општинским органима управе, него за кадрове неопходне удруженом раду и друштвеним дјелатностима у општини, делегати су прихватили одлуку о усвајању општинског буџета.

Одлуком о самосталном личној раду средствима рада у својини грађана утврђени су, у складу са законом, услови пружања услуга, услови вршења занатских, уговорних и других дјелатности, услови издавања зграда и просторија туристичких и земљишта за камповање, по средничка промоција и прописано радно вријеме за обављање дјелатности самосталним радом. За посредовање у пружању туристичких услуга, туристичкој организацији припадаће промоција између 0,08 и 0,15 одсто за сваки дан гарантованог испуњења.

- Занатлије који су прије земљотреса имали своје пословне просторије у Старом граду и даље ће у њима обављати своју дјелатност

Програмом привременог кооптивремено бораве на подручју наше сплитске плаћају фестивалску таксу у износу од 100 динара дневно. Ова средства су намењена за финансирање интернационалног и мултидимензијалног културног фестивала који ће се у нашој општини одржати током главне туристичке сезоне.

У периоду између 1. јула и 31. августа сва лица која

В. М. Станишић

ТУРИЗАМ

ВИШЕ ДЕВИЗА

НА СЈЕДНИЦИ Вијећа република и покрајине Скупштине Југославије 27. марта, којој је пред

сједавао Никола Филиповић, делегати су расправљали о туристичкој сезони у прошлој и очекивањима у овој години са предлогом мјера СИВ-а. Предсједник Савезног комитета за туризам, мр Миодраг Мировић нагласио је, у уводној ријечи, да су планска опредељења у овој години оптимистичка. Предвиђено је по већа иностраног туристичког промета за шест одсто, а девизни прилив по садашњем курсу износио би милијарду и 600 милиона долара. Да би се то остварило, рекао је Мировић, Савезно извршно вијеће је донијело низ мјера, почев од ајурног усаглашавања курса динара са курсом валута и растом цене, преко оси гурања адекватне девизне квоте за сигурност

снабдијевања робом из увоза до мјера које дијелом треба да смање приватни клиринг.

На истој сједници, извјестилац Одбора за план др Милорад Станојевић указао је на битне ограничавајуће чињенице бржег развоја туризма. Значајно присуство приватног клиринга, посебно продаја наше валуте на црној страни туристима прије преласка наше грађе упућује на неопходност побољшања туристичке понуде како би се привукли богатији туристи и побољшала структура туристичке тражње и ванпансионске потрошње. Потребно је брже решавати питања реалног курса динара, подстизају политику, снабдјевеност туристичких подручја, издвајања средстава за пропаганду, као и сва остале питања од којих зависи квалитет нашег туризма, рекао је др Станојевић.

САСТАНАК КОМУНИСТА ОРГАНА УПРАВЕ

ОДГОВОРНОСТ ЗА ГРЕШКЕ

- Формирано Другарско вијеће које ће испитати одговорност инспектора
- Због чега код остваривања права грађани имају различит третман
- Смјену инспектора користе дивљи градитељи

ПОЧЕТОКМА априла одржан је састанак Основне организације СК Органа управе СО Будва. Једна од главних тачака дневног реда био је „инспекторски случај“ на који још увијек није стављена тачка. Послије одлуке Извршног одбора СО да се троје инспектора разријешију дужности, на овом састанку је покренуто питање њихове идејно-политичке одговорности. Формирано је другарско вијеће које до 16. априла треба да утврди да ли односно какве партијске казне заслужују урбанистички инспектор Милан Савићевић и грађевински инспектор Радојка Мијановић. Трећи разријешени инспектор (за комуналне послове) Миливоје Рајковић, није члан ове ООСК.

Укратко ћемо поновити оно о чему је било ријечи у прошлом броју „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“. На захтјев надлежних у Скупштини општине Будва недавно је позван републички грађевински инспектор да преконтролише стамбене објекте које за своје потребе граде Милан Савићевић и Миливоје Рајковић, као и документацију коју је за грађњу премијала Радојка Мијановић. Учињено је то због логичне праксе, како истичу у Извршином одбору СО, да се контролишу објекти оних који свакодневно контролишу друге.

Републички грађевински инспектор Божко Банићевић је пренашао грешке на објектима и у документацији инспектора који су, иначе, врло савјесно обављали посао када су у интању други грађани. Милан Савићевић је добио урбанистичку сагласност од својих колега у СО која није у потпуности ступила са складу са Детаљним урбанистичким планом који важи за подручје на којем зидана кућа. Као урбанистички инспектор на то није реаговао а — морао је. Миливоје Рајковић не гради према пројекту који је овјерен у СО, већ према другом, а грешка Радојке Мијановић је идентична оној која је притисана Савићевићу. Уз то је терете што је оклијевала са вршењем контроле на кући колеге Рајковића.

Светозар Маровић, предсједник Извршног одбора СО је на овом скупу истакао да је послije свега овог у јавности створена лоша клима па је било неминовно да се инспектори разријешеју дужности. Они, наиме, не смiju себи да дозволе пропусте који би се евентуално другима толериисали.

Инспектор Милан Савићевић је на овом састанку истакао да се не осјећа кривим за грешак који му се приписује.

Састанак комуниста органа управе је, међутим, показао да инспектори нијесу једини грешници под општинским кројом, да их има знатно више. За грешке инспектора добријим дијелом су криви и урбанисти овог органа, али пошто нико од њих није члан СК о партјиској одговорности не може бити ријечи.

На овом састанку се чуло још доста примједби, нарочито на рачун рада урбаниста. Док напримјер неко олако добија дозволе за грађњу по дваје и три куће, појединцима није омогућено да на својем плацу изграде породичну кућу. Код уцртавања кућа, наиме, аришини су различити, што веома револтира грађане. Поменуто је и име бившег руководиоца у органу управе који је себи и родбини на атрактивном мјесту које је и текако било интересантно за друге омогућио грађњу куће, док други годинама чекају да би грађњом куће ријешили стамбено питање.

— Сазрели су услови за преиспитивање рада свих у органима управе, истакао је Радомир Вукићевић. — Инспектори нијесу једини криви.

Како је закључено о заштити друштвene имовине и другим проблемима биће опширејије ријечи на једном од наредних састанак ове ООСК.

И на крају једна занимљивост са овог састанка: смјену инспектора, како је речено, обилато користе дивљи градитељи. Некима је, наиме, добро дошла гужва и разрјешење инспектора па су за свега неколико дана, док инспектори нијесу излазили на терен израдили добар дио својих објеката или пак извршили додградњу. Апеловано је да се чини пријеши питање инспектора.

С. Г.

НА ЈАДРАНСКОМ САЈМУ

ТУРИЗАМ И ИСХРАНА

Снабдијевање туристичко-угоститељске привреде важан фактор за повећање промета, рекао је Владо Дулетић, предсједник СО

Простор смањио број излагача

Од 7. до 11. априла на Јадранском сајму је била организована 13. по реду велика сајамска манифестација „Туризам и исхрана”, која је окупила преко двије стотине излагаča из цијеле земље и три из иностранства.

У име Јадранског сајма, учеснике и госте поздравио је његов директор, Јанко Ражнатовић, који је овом приликом нагласио: „Присуство та које реномираних система и комбината сигурна су гаранција да ће снабдјевеност туристичко-угоститељске привреде и све године бити на задином нивоу. Међутим, сви ма нама у Будви је жао што у нашим ограниченим просторима нијесмо могли удовољити и другима који су хтјели да овде буду са нама”.

Предсједник Скупштине општине, Владо Дулетић је између осталог рекао: „Ми смо у Будви одувијек Сајам сматрали као значајан фактор повезивања на јединственом југословенском економском простору, па и шире, што ја смо, недвосмислено потврђује и ова импозантна приредба. Разумије се оваква пословна и програмска оријентација Јадранског сајма и вас — излагачи доприноси да љој интеграцији и економском повезивању привредних токова у ширим размјерама, а тиме и динамизирање наше укупног материјалног и духовног развоја. То је најчешће битно ако се има у виду да сајамско пословање представља овојеврсну допуну и надградњу туристичке привреде, као основне развојне стратегије наше општине. Због тога ми у Будви и придајемо толики значај овој привредно-сајамској приредби, коју традиционално одржавамо сваке године, на почетку туристичке сезоне.

Говорећи даље, Дулетић је рекао: „Као доминантна туристичка средина, општина Будва и њен удружени рад посебну пажњу усмеравају на трансформацији постојећих туристичких структура и понуда на квалитетивним основама. Стална, упорна и систематска борба за подизање квалитета комплексне туристичке услуге у свим њеним дјеловима мора постати императив нашег сваког евентуалног рада у туризму. Без одварања таквих друштвено-економских процеса, који треба да омогуће потпуну и трајну афирмацију квалитета туристичког привреде, тешко се може замислiti остварење веома амбициозних планских задатака које смо поставили пред собом, а на нивоу читаве земље дефинисали их кроз предлог дугорочне стратегије туристичког развоја.

С. Паповић

У Словенској плажи

ТЕНИСЕРИ —
ПРВИ ГОСТИ

ПОСРЕДСТВОМ ТУИ и „Југотурса” 2. априла у атрактивно туристичко насеље „Словенска плажа” стигла је прва група од 350 туриста из СР Њемачке, који су овим додаском симболично означили и почетак овогодишње туристичке сезоне на нашој ривијери.

— Све припреме за удобан боравак гостију урадили смо на вријеме. Сваким даном у нашем насељу имајемо све вишег гостију. Већ 11. априла у наше насеље стигла је група од 60 тенисера из Швенингенга, које ће се сваких седам дана смјењивати до краја октобра. Ове тенисере доводи наш земљак Бора Јовановић, тениски тренер у СР Њемачкој. Иако имамо 12 тенис игралишта, сматрамо да ће нам то бити у главној сезони недовољно, јер наши гости највише воле, поред купања да играју тенис, рекао нам је Абид Емић, директор анимације у Туристичком насељу „Словенска плажа”.

Сасвим је извјесно, да разноврсност и квалитет туристичке понуде пресудно дјелује на ефекте који се остварују у туристичкој привреди. Околности да се већ 13 година узастопно, на овом малом, али лијепом будванској простору одржава манифестација „Туризам и исхрана” до веома говори, да се ова сајамска изложба афирмише као традиционално место за окупљање и пословно договарање туристичких радника и производија хране, рекао је Куленовић.

С. П.

из ООУР „АВАЛА”

ПОМОЋ
СПОРТИСТИМА

ПОЧЕТКОМ овог мјесеца на заједничком састанку представника ОК „Авала” и ООУР „Авала” склопљен је самоуправни споразум о спонзорству. Овај потез запослених у овој туристичкој организацији је за сваку похвалу, а и доказ да удруженi рад не заборавља спортисте. Ова ООУР ће сносити трошкове који настају такмичењем ОК „Авале” у савезном рангу такмичења и у организацији ОСЈ и ОСЦГ. Трошкове неће сносити приликом одигравања пријатељских утакмица, турнира и притрема екипе, а неће признавати трошкове новоантажованих играча.

С. Гл.

СА СВИХ СТРАНА — УКРАТКО

УРЕЂЕНА ОБАЛА

У СУТОМОРУ су саниране посљедице јануарског певремна када су шиновски таласи уништили зид поред обале и друге објекте на шеталишту овог познатог туристичког мјеста. Ненимари Радне организације „Пут” из Бара извршили су санацију и уредили улицу Ива Новаковића која представља главну сутоморску променаду.

У овом мјесту су у току и други обимни послови који имају за циљ да Сутоморе у новом руку дочека овогодишњу сезону.

СКУПЉА ВОДА

Становници тиватске општине пије убудуће, баш као Будвани и Которани, веома скупу воду. Према новоусвојеним цијенама комуналних услуга кубик воде ће коштати чак 150 динара, што представља повећање од 129 одсто. Један од главних разлога за овака високе цијене воде је изградња регионалног водовода за који тиватска, као и друге приморске општине, мора да издвоји поголема средства. И ово је један од начина финансирања овог важног пројекта.

ПРЕТОВАР ИСПОД ПЛАНА

У барској луци се не ради оним темпом који су за мислили планери. У фебруару је, напримјер, претоварено 110.670 тona разних роба, што је испод плана. Но, у овом колективу истичу да је структура претоварених роба веома добра што ће допријети да финансијски резултати буду повољни.

У „Луци Бар“ истичу да су ипак задовољни послом у првом тромјесечју, али да бољи претовар очекују у другом кварталу ове године.

Припрема: С. ГРЕГОВИЋ

СА СЈЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ БЕЧИЋИ

БРИНУ КОМУНАЛНИ ПРОБЛЕМИ

САДРЖАЈ било ког састанак у Мјесној заједници Бечићи своди се на бројне комуналне проблеме и нездадовољство грађана због недовољног улагања и спорости у изградњи комуналне инфраструктуре. Са овог подручја се и по основу туристичких такси и комуналија убрају значајна средства, али она се овдје не улажу ни у минималном износу, па то још више повећава нездадовољство.

Тако је протекла и избор на сједница Скупштине Мјесне заједнице Бечићи одржана 7. априла на којој је разматран рад у протеплом мандином периоду и изабрани нови органи скупштине.

У протеклом периоду Скупштина и њени органи су се, како је истакнуто у извјештају о раду, највише бавили комуналним проблемима, што је и разумљиво јер су Бечићи најнеизграђеније подручје у општини. Уз ангажованост и помоћ Општине, СИЗ-а за изградњу, организација удруженог рада и учешће грађана, дosta тога је урадено, али то је далеко од реалних потреба грађана и туриста на овом подручју. Изградња канализационе мреже у насељима Ивановићи и Борети и прикључење аутокампа „Аvala“, изградња ТТ мреже у свим насељима, асфалтирање двије улице, изградња прве фазе пјешачке стазе, као и изградња путева и довођење воде у нека села, скромни су или ипак значајни резултати постигнути у протеклом периоду.

У последње вријеме у мјесецу мају посебно негодују због наглог повећања одмаралишта капацитета, како пресељавањем постојећих из других подручја општине, тако и давањем одобрења за градњу нових.

НАШИ МЕЂУ НАЈБОЉИМА

НА ОСНОВУ мишљења 85.000 анкетираних гостију, од 256.000 британских туриста који су лане посредством „Југотурса — Лондон“ љетошли у нашу земљу, јуче су, на свечаности у Ровињу, уручен признања најбољим хотелијерима и агенцијама.

По оцјени британских туриста међу првих десет хотела у нашој земљи увршћени су „Топлице“ — Блед, „Канин“ — Бовец, „Вила Дубровник“ у Дубровнику, „ПЛАС“ — ПЕТРОВАЦ, „Нимфа“ — Подгора, „Метеор“ — Макарска, „Хоризонт“ — Бања Вода, „АС“ — ПЕТРОВАЦ, „Амфора“ — Хвар и „Голф“ на Бледу. За најбољег агента проглашена је агенција „Глобтур“ из Јубљана, а признања су уручене и најбољим рецепционерима, куварима, ресторанима и сопарницама.

Укупна оцјена прошлогодишњег боравка у Југославији нешто је слабија него она из 1985. године. Очекивали смо да ће бити виши. Због тога ће и тема нашег скупа бити како да се поправи квалитет услуга у нашим хотелима — каже Ђорђе Вртичака, директор „Југотурса — Лондон“.

М. Ст.

- Недовољна улагања и комунални развој и формирање одмаралишних капацитета озбиљно угрожавају развој ове мјесне заједнице
- Изабран Савјет и други органи Скупштине

То, прије свега, значи преко рачење и кршење Генералног урбанистичког плана, јер је већ испуњен број лежаја планиран до 2005. године. Тиме се, затим, оптерећује комунална инфраструктура у чије се проширење ништа не улаже. Ни простор Бечићке плаже није неограничен па у главној туристичкој сезони на њој неће бити мјеста за све. Наравно, формирањем одмаралишта угрожиће се и постојећи комерцијални угоститељски капацитети, а још више изградња планираних. Како су оцијенили делегати, претварање Бечића у одмаралишни резерват и такво жртвовање Бечићке плаже која би се могла много квалитетније економски валоризовати, не штети само Бечићима, већ и општини и широј заједници.

Осим ових делегата су на вели и низ других проблема

који отежавају нормалан живот грађана и развој овог места: преоптерећеност електричне мреже у насељима Ивановићи и Борети, одузимање у изградњи прилазних путева у Боретама, проблем око почетка изградње саобраћајница у Боретама и Бечићима, невоље станара нове стамбене зграде код „13. маја“ са електронистаџијама... Закључено је да се најодговорнијим општинским органима и функционерима још једном укаже на проблем претјеране изградње одмаралишта на подручју Бечића.

Скупштина је за предсједника избрала Шпира Мировића, а за замјеника Ника М. Каљајевића. За предсједника Савјета изабран је Томо Мартиновић, а за замјеника Илија Бечић. Изабрани су и надзорни одбор, одбор за ОНО и ДСЗ и Штаб ЦЗ.

В. М. Станишић

Обавјештење

У ТОКУ је израда пројекта Туристичка сигнализација Будванске ривијере. Завршетак овог посла предвиђа се у првој половини маја 1987. године. Прије почетка љета треба да се обави промоција система и постављање једног броја „пилот“ елемената, док се реализација цијelog пројекта са евентуалним допунама предвиђа у току 1988. године.

Пројекат треба да успостави општу графичку и колористичку матрицу у три најважније области: путокази (систем табли за усмјеравање и обавјештавање), локације (обиљежавање пунккова од значаја за туристе — хотели, плајже, ресторани, институције), комерц (широки програм графичке галантерије, сувенир програма и апликативног материјала).

Имајући у виду комплексност овог захвата и његову дугорочну стратегију, позивамо вас да се укључите у његову разраду. Жељели би, да ваше планове, програме или чак и појединачне захвate, покушамо да ријешимо заједничким снагама. У том смислу можете контактирати Туристички савез Будве или директно пројектни тим Грас студио, Трг ЈНА 6, 11080 Земун, тел. 011/193-693.

Вјерујемо, да само заједнички организованом и досљедно вођеном акцијом, можемо овај задатак подићи на жељени репрезентативни ниво, па вас у то име поздрављамо и очекујемо вашу сарадњу.

Туристички савез општине Будва
Извршни одбор СО Будва
Грас студио, Београд

ЗАПИСАНО НА СЛОВЕНСКОЈ ПЛАЖИ

СУНЦЕ УМЈЕСТО МАЗУТА

- У досадашњем развоју коришћењем сунчеве енергије уштеђено 100 милиона динара

ЕНЕРГАНА на „Словенској плажи“, саграђена према пројекту инжењера Велимира Јефтића, која има вишесамјенску функцију, ради од отварања овог туристичког насеља без икаквих квирова. Њена укупна снага износи 550 киловата.

— Овај систем се састоји од 1.754 сунчане колекторе који су постављени на око 2.500 метара квадратних. Има три топлотне пумпе типа ТПВ-6П2 и представља један од највећих система ове врсте у Европи, а у нашој земљи је највећи, каже његов руководилац, Иво Бућин.

Сунчеви зраци сакупљени соларним колекторима и морска вода којој се одузима топлота помоћу специјалних пумпи, здружене у јединствен систем, већ треће љето успјешно загријавају санитарну воду до 45 степени, а прије или хладе све ресторане, као и базене на „Словенској плажи“.

— У сезони дневне потребе за санитарном водом износе око 600 тона. Да би тако велика количина воде у свако доба имала предвиђену температуру, инжењер Јевтић је, за разлику од других колекторских рјешења, применио метод поновног и наизменичног загријавања. Тако се дешава, да је у једном истом резервоару доњи дио загријан до свега 15 до 20 степени, а горњи из кога вода одлази у санитарне уређаје, до 50, па и 60 степени, каже Бућин.

На овај начин, се постиже најефикасније коришћење сунчеве енергије. За ово, као саставни дио енергетског система, служе и три специјалне топлотне пумпе, које су израђене у „Фригостроју“ у Београду, чија је укупна снага око 900 киловата. Оне су тако конструисане, да од воде, која се из мора подземним цијевима доводи у Енергану, одузимају природну топлоту, која понекад достиже 12 до 15 степени, и приододају је води у резервоарима. Тај се поступак понавља онолико пута колико је потребно, док санитарна вода не достигне температуру од 45 степени.

— Ова комбинација сунчевог зрачења и топлоте добијене помоћу топлотних пумпи ради и по веома лошим временским условима, када је температура између 10 и 15 степени, па и кад падају јаке кише. Гости у собама имају исту температуру воде као и када је сунце напољу, додаје инжењер Бућин.

„Словенска плажа“ је у ово уложила 140 милиона динара. Та свита, како смо сазнали, износи 4 одсто од укупно уложеног новца у досадашњој изградњи „Словенске плаже“.

— Примјера ради, овога туристичко насеље, по свemu судећи, мора да потроши велика средства, када користи класична горива као што су мазут или угља. Од отварања „Словенске плаже“ до сада је уштеђено на горивима преко 100 милиона динара, а овог љета та сума ће бити још већа. Брзо је, дакле, сва уложени новац враћен, рекао нам је на крају Иво Бућин.

П. Паповић

ЉЕТО И КУЛТУРА

„YU FEST“ 60 ДАНА

- Нова културна манифестација у старом будванском граду
- У припреми је дугорочни споразум о културној сарадњи Будве и Суботице.

ВАКУМ у културном живоју Будве током љетњих мјесеци је изузетно велики. Фестивали „Дани музике“ и „Игре јута“ су били дијелене манифестације, по којима је Будва била препознатљива и ван граница наше земље. И, данас, многобројне понуде из цијелог свјета стижу на антресу „Игара јута“, али њих нема од 1980. године. Музички фестивал „Дани музике“, који се у нашој средини одржавао једанаест година, нашао је уточиште у Херцег-Новом. Постоји оваква два кикса у Будви никога није заборљела глава!

Сада је ситуација другачија. На целу будванске општине не се налазе тридесетогодишњаци, који су увидјели, да туристичка Будва мора имати и свој културни имиџ.

— Ступили смо у контакт са нашим значајним позоришним редитељем Љубишом Ристићем, који у Суботици, са усјеком другу ради годину на осмишљавању богатијег културног живота. Да би употребили туристичку понуду Будве, морамо учинити напор, већ овог лета, да у нашој средини заживи „YU-FEST“, који би се одвијао 60 дана, претежно у Старом граду и још неким мјестима, као што је град-хотел „Свети Стефан“ или старо језгро Петроваца, вели Светозар Маровић, предсједник ИО СО Будва.

У Скупштини општине вјерују, да туристички идентитет треба тражити, стварањем атрактивног и експлузивног културног производа.

Већ је започето низ акција у поновном „освајању“ Старог града чији живот траје двије и по хиљаде година. Пред последњом је степеном завршетак конструкције, пошто ће се највећи дио представа одржавати у Старом граду, неи мари суботичког „Интеграла“ су добили налог, да до 1. јуна оспособе главну улицу. То значи да је поплачују, по ставу јавну расvjету и отворе што више локала. „YU-FEST“ ће бити отворен 1. јула.

— На све смо мислили, наставља Маровић. У току двојесечног трајања „YU-FEST“ свакодневно у просјеку ће бити обезбиђено 70 лежаја за глумачки и технички кадар. Прва екипа из Суботице стиже ових дана, па ћемо се договорити око организационе, техничке и пропагандне активности. Обзиром на интензитет дневног крстања људи који ће бити укључени у „YU-FEST“ у јулу и августу на релацији Суботица—Будва и обратно, успоставићемо ваздушни мост. Оријентациона цијена, овог двомјесечног спектакла, износиће 30 милијарди ста-

рих динара. Средства ће бити убрана од фестивалске тајце и спонзора овог фестивала. У Будви ће „YU-FEST“ водити четири стално запослене стручне лица, који ће бити језгро будуће јаче културне организације, рекао нам је Маровић.

У СО још, нијесу добили програм од Суботичала, односно од Љубише Ристића, али се претпоставља, да оно што се буде овог лета догађаје на Палићу (а то ће бити „Молијер - ФЕСТ“, затим неколико значајних концерата, ликовних и музичких изложби, филмски програм, поlemenički okrugli stolovi) вије даје се и у Будви.

С. Паповић

ФИЛМ**ПРИЗНАЊЕ НИКШИЋ ЈОВИЋЕВИЋУ**

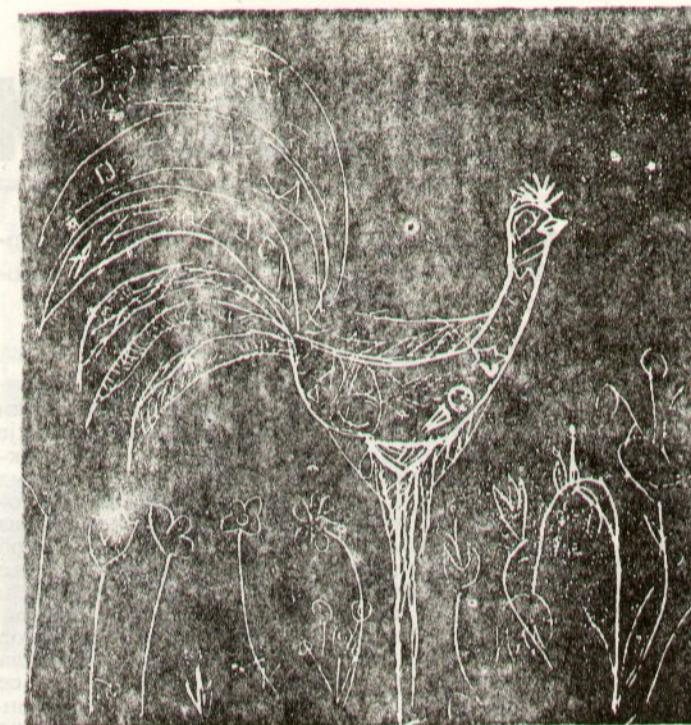
У ДОМУ синдиката у Београду 1. априла, уруčивањем награда и пројекцијом најбољих дјела, свечано је завршен 34. фестивал југословенског документарног краткометражног филма, на коме је од 137 пријатељених дјела 57 учествовало у конкуренцији за највиша признања.

На овом угледном фестивалу „Зета филм“ се представила са филмовима: „Држите се за држаче“, редитеља Владимира Петровића, „Добродошли у каторски фјорд“, Здравка Велимировића, „Слике из заборављеног краја“, Кристијана Папића, „Државни радник“, Никшић Јовићевића и са једним пртићем „Киша“, Мидхата Ајановића.

Трошкани жири (Зоран Јовановић, предсједник, Рудолф Сремец и Вилиј Бук) за кључио је да у понуђеној овогодишњој продукцији домаћег краткометражног филма није било остварена које би по свом дometу могло да бити Гран-при. Велике златне медаље су добили филмови „Посвета људском умљу и безумљу“, редитеља Николе Бабића и „Случај доктора Милоша Жанка“, аутора Стјепана Заниновића.

Фестивалски Билтен своју награду - слику, академског сликара Мирослава Стојановића - Пиркета додијелио је Никшић Јовићевићу за документарни филм, снажне по руке „Државни радник“, овог двомјесечног спектакла, износиће 30 милијарди ста-

С. П.

Са изложбе у „Словенској плажи“

ЛИКОВНИ ЖИВОТ

ДЈЕЧЈИ РАДОВИ У „АРКАДИ“

ГАЛЕРИЈА „Аркада“ у Туристичком насељу „Словенска плажа“, овогодишњу ликовну сезону почела је изложбом дјеце вртића „Бамби“ из Кикинде.

— Цртајући, дјеца потврђују да је процес ликовног рада, цртања, вајања у писеску или глинину уједно процес креативног мишљења, између осталог је записано у каталогу за ову изложбу, која је у марта била отворена и у Дубровнику.

Његујући стваралаштво најмлађих, „Бамби“ је до сада учествовала на преко двадесетак ликовних манифестација у Југославији и свјету, где је добио и низ награда, међу којима и признање на Петом интернационалном Биеналу у Буенос Airesу.

С. П.

ТУРНИР ДУХОВИТОСТИ

ФИНАЛЕ У БУДВИ

ПОСЛИЈЕ скоро годину да на надметању екипа 34 грађа и села у шали на свој рачун, у Будви и Котору ће се 1., 2. и 3. маја полуфиналним и финалним сусретима завршити четврти по реду Турнир духовитости. У овом је единственом такмичењу хумориста, сатиричара и глумаца аматера ове године су највише успјеха имала два бивша побједника: Власотинце и Се војно (још увијек актуелни шампион) и овије дебантске екипе: Котор и Горажде. Посебна драж предстојећих сусрета ових екипа биће што они имају веома различите програме и што се према њима хумористичким резултатима не могу издвојити фаворити.

Да финале буде баш у Будви и Котору сигурно су до првијеле и екипе ових грађева. Будва је, такође, била прва екипа изван Србије која се пријавила за учешће на Турниру духовитости, а гостопримство које је пружио екипама Грабовца, Бора и Велике Плане и веома повољни утисци које је оставила на гостовањима, највише су утицали да наш град буде главни организатор финала. Хумористичка екипа Будве, која је и у такмичарском дијелу била веома запажена, је и главни кандидат за награду „Фер-смеј“ — телевизор у боји.

За разлику од Будве која је из даљег такмичења елиминисана од изванредне екипе Велике Плане, екипа Котора је имала много више успјеха. Младићи и дјевојке из „Театра 303“ уз помоћ Светислава Бошковића (ранијег капитена шампионске екипе Севојно, а и Будве) су својим разноврсним, сценским добро израженим и цјеловитим хумористичко-сатиричним програмом одушевили свуда где су наступали. Ве-

МЛАДИ СТВАРАОЦИ

МАРИНА

Мала моја марина
у којој сидра ћуте
Ту сам успавао речи
за немир сребрн пут
Чека ме ноћ
кришка над морем
свици у њеној коси
Ја знам
све је то сан
Ви знате сна да нема
Свако у своју барку

Милорад
МАРТИНОВИЋ

**ГАЛЕРИЈА
НА
КОНКУРС**

Ових дана Галерија грађа-хотела „Свети Стеван“ обавијестила је ликовне ствараоце и галерије, да ће у току туристичке сезоне организовати продајне изложбе у граду-хотелу „Свети Стеван“ и хотелу „Маестрал“.

Заинтересовани за излагање уз пријаву, треба да доставе каталог и да дају основне податке о свом раду и умјетничком стваралаштву, а најкасније до 15. маја, када ће Савјет ових галерија одредити оне који ће излагати, овог лета.

С. П.

КУПУЈЕМО

СТАРЕ шкриње, колијеве, троношице, столоваче, преслице, гусле, дрвено, земља но и бакарно посуђе, дјелове народне ношије, женске корете, сукње, дјевојачке капе, мараме, вела, црвенија јакете свилене кошуље, мушки цамадане, црвени душанке, свијетле зелене гуњеве, гаће по турлије, доколњенице, мушки црногорске капе, опанке оптутаре, разне појасење, ћемере, оружје кубуре, цефердаре, ја тагане, сабље, ножеве, фишклије, токе, затим ћилиме, покриваче за колијевке, иконе, стваре фотографије, кајнила, свиловезе...

Културни центар
БУДВА

ПОХОДИ ФЕРИЈАЛАЦА

ДЕСЕТИ ПУТ У ТРМАЊУ

У ЖЕЉИ да обиљеже Дан студената, а истовремено се одуже човјеку чије име са поносом носи њихово насеље, феријалци Студентског града „Вељко Влаховић“ из Новог Београда, дошли су прије десет година на идеју да посјете његову родну кућу у Трмању. На том, првом походу, је постало јасно да ће се похађање Вељковог огњишта понављати, да слједећих година треба долазити у што већем броју, па су на другом Походу поред феријалца из Студентског града учествовали и феријалци из Титограда и Колашине. Становници Студентског града су млади из свих крајева наше земље па је Поход одувијек био својеврсна манифестација братства и јединства.

У маршу до Вељкове куће, путем који феријалци већ одавно зову „Вељкова стаза“, младићи и дјевојке, студенти, радници, средњошколци, војници, борци... је дном ријечју феријалци, заиста не могу ни о чему другом размишљати него о слободарском крају и врлјетном кршу Ровада који је изродио и у свијет послao револуцију нара, шпанског борца, хуманисту и мислиоцу, нашег великог друга Вељка.

И ми феријалци, најмање што можемо урадити да би се одужили и доказали себи и друговима да смо на путу који су трасирали и крчили комунисти Вељковог и Титограда — то је да се сјехају и подсећају на њихове дане, да посјећују мјеста на којима се ковала историја. Да ће овај Поход бити заиста чврст вид сарадње међу феријалцима Титограда и Студентског града потврђује и Повеља о трајној сарад-

њи и братимљењу ових двију организација потписана на Трмању, на Петом Походу. Тада смо се и договорили да морамо урадити и нешто више него до тада. Наиме, феријалци су одлазили на Трмање, боравили неколико сата, дружили се и враћали, и сем што су били богатији за једно искуство, другог трага више остајало, па нам је пала на ум идеја иницирана Вељковим дјелом „Борови умиру усправно“ да на Трмањи, сваке године садимо одређен број борових садница, и да та шума буде симбол младости, братства и јединства, симбол вјере у будућност и поноса на прошлост, симбол Похода.

Као први корак реализације идеје била је Спомен плоча Походу који је у међувремену прерастао у манифестацију која постоји и коју само треба све више га звијати и осмишљавати. На жалost, та идеја није наишla на разумijevanje одговорних тако да је плоча постављена тек на IX походу, три године након што је урађена. Знак ФСЈ, лик Вељков и наслов плоче „Феријалци Вељку“, потврда је да овај Поход постоји, развија се и сваке године бива богатији за нове младости и нове идеје.

Ове године феријалци Студентског града из Новог Београда, на свом Десетом походу до Вељковом родном мјесту, били су гости нашег града. То је и повод да о овој дивној манифестацији пишемо. Надамо се да ће то бити и повод да се на Једанаестом походу колони феријалца на „Вељкову стазу“ пријељути и омладина Будве.

Вл. СТАНИШИЋ

ИЗ НАШЕ ПРОШЛОСТИ

ТЕСТАМЕНТ ЈОВАНЕ ПЕРОВЕ

ОПОРУКА е тестамент (лат. testamentum) је давно установљена форма давања изјава поседње воље оставиоца неке имовине или права. Обично се опорука пише писмено, а ако је особа неписмена што је раније био чест случај, тада је оставила опоруку стављају својеручни крст пред двојицом свједока. У истој форми писан је и тестамент Јоване Перове Станишић. Ради се о релативно богатој старици у времену у којем је живјела, а своју имовину оставила је свим црквама у Майнама. У тестаменту се поменично име нују сви њени дужници са износима дуга, а сам документ је стар 145 година. Мислим да је занимљив и да ће побудити интересовање.

Тестамент је писан у Кадијији Майнама, у Боретима на Главици б. децембра 1852. године, а састоји се из два дијела. У првом дијелу оставља („завјештава“) новац у маниске цркве, а у другом дијелу набраја дужнике.

На почетку се истиче да тестаменат има сваку снагу и јакост на сваком суду или господару као да је написан у несарево - краљевској канцеларији и даље наставља: „а то како данас ја жена по којиога Пера Никова Станишић с Главице, наодим се у тијелу тешко болесна, а у памети здравој и чистој и тако данас чиним ови мој тастамент по мојој здравој души“. Даље, баба Јована наставља: „У прву, препоручујем моју душу господу Богу и пресвјетлој Богородици и свим свима да ми буду помоћници

на страшни суд, амин“. И даље: „У другу, чиним начин овоји сиромаштини коме имам што оставити“.

Из тестамента се види да је оставила слиједећу „сиромаштину“:

1. у св. Јовану у Станишићу 30 талира
 2. у св. Госпође у Бороте 10 талира
 3. у св. Петру у Мажићу 2 талира
 4. у св. Илије (у Дулетићу) 2 талира
 5. у св. Николе у Подострогу 2 талира
 6. у св. Спасу у Марковићу 2 талира
 7. у св. Петке (Подострог) 2 талира
- УКУПНО 50 ТАЛИРА.

Да би утврдили колика је то била вриједност упореди ћемо је са неким цијенама из тог доба. Из купопродаје

ЗАПИСИ С ЈУГА

УСАМЉЕНИ ШЕТАЧИ

УСАМЉЕНИ шетачи постоје на свакој обали мора. За што их онда не би било и на будванској?! За њих би могло да се каже да су „чудне птичице“, али како их је неопходно схватити озбиљније но што у првом тренутку изгледа да је могуће, ми ћemo покушати да их изблизу погледамо.

Кад мајстral заборави да је био, кад сунце, слети са те високе грane плаветнила, кад су јутра касна, а облаци тмурни, тад долази време усамљених шетача, и њих је уствари лепо видети понекад на обали. Јер питање је, да ли је уопште могуће бити усамљени шетач кад је сезона. Бавола је могуће! Па зар тад не лежи човјек на човјеку, или му за врат седи у пошти, прескаче једно друго на плажи, гура се у самоуслузи за хлеб, бришиши што млеко касни, или држи предавања о болјем чувању телефонских говорница, којих ни дан данашњи Будва не може да сачува од злочестих напасника склоних уништавању тако значајних знакова цивилизације. Није могуће. Иако би неко и покушао да се усамљен прошета будванском обалом, сигурно је да би неком заспалом туристи, оном што није успео да на време обезбеди смештај, стао на трубух, или га нагазио на давно заборављени жуљ.

Зна се, dakle, kад је право време, усамљених шетача. То су пре свега крајеви јесени, изненадно благи периоди дуге зиме или почеви пролећа које уме Будбу да окупна благим сјајем праскозорја изниклог из намере времена да се што пре повери лету. Тад и ми бивамо усамљени шетачи и зато је лепо да о њима понекад мисlimo. Јер, мислећи о неким „другим усамљеним шетачима“, ми заправо мисlimo на себе. Признајте бар сада да вам се тад учинило да сте песник, да сте скројили стих, или бар намеру сличну. Чекајте, не мора да је била песма. Можда само сећање на „онај сусрет“, или зачућени осмех пред најездом глишиавих континенталаца који узалудно покушавају да нас „науче“ да је море лепо, и да је потребно даму се понекад и ми предамо и да запливамо са васцелим светом.

Раде Јовић

АФОРИЗМИ

ЗА ДОМОВИНУ

Кад умру
Неки су људи,
Само тад блиски
Родној груди.

НЕВРЕМЕ

Да ли има негде сличне
Грмљавине полемичне?
Отрџане пљуште фразе
А киснемо ми из базе.

ОПАСОВДАН

Мио ми је сваки дан
— Најмилији Спасовдан.
А Спасовдан називају
Дан — плате кад примају.

СТАРАЦ

Све је некад
Ко пушка обаро,
Сад је пушка,
Ал' за гвожђе старо.

ОПРЕЗНОСТ

Где се дижку
Куке и мотике,
Дизи руке
Од те политике.

Митар А. МИТРОВИЋ

МОРСКА ОГРЛИЦА

СУСРЕТ С МОРЕМ

Видјела је Сека
море издалека.

Задивљена стала

крај жутих обала:

— Да ли море — реч —

низ пучину тече?

Видјела је сунце

гдје пали врхунце

и у море зађе.

— Да ли море — рече —

спали? Ил се скваси

и тако угаси?

А кад приђе води,

плажом дугом ходи,

па се мора лати,

планом га захвати.

Намршти се: — Нано,

што је море слано?

Душан КОСТИЋ

једне баштине из 1851. године не види се да је плаћено 6 талира, а 1848. године извршена је куповина једног цје локупног, врло великог имања за износ од 130 талира. Обадвије купопродаје извршene су у Кадијима Майнама. Дати однос цијена упућују на закључак да се за 50 талира могло купити једно просјечно породично имање, кака су имала наша сеоска домаћинства у то вријеме.

У другом дијелу тестамента, поименично именује (менцију) сваког дужника и на води тачан износ дуга. Посебно истиче да о сваком дугу има забиљешку или како то она љепше каже: „ко је што дужан од тога имам ноте“. На водим имена дужника (без износа њиховог дуга) овим редом како су дати у тестаменту:

1. Бура Радов Краповић,
2. Васо Станков Краповић,
3. Стане Белова Краповић,
4. Марко Буров Лучић,
5. Саво Станков Марковић,
6. Бура Којов Дулетић,
7. Бура Јова Милошева,
8. Думо Јовов Марковић,
9. Андрија Буров Борета,
10. Нико Ива Мартинова Борета,
11. Маре Бура Крстова Борета,

Мр. Марко Б. Ивановић

КОШАРКА

МОГРЕН У СТАРОМ ЈАТУ

КОШАРКАШКИ клуб Могрен се ове године такмично у Б лиги Црне Горе. Након напорног првенства и веома квалитетних игара млади кошаркаши су заслужено освојили прво место. Послије го дину дана Могрен ће се поново наћи међу најбољим клубовима Црне Горе. У колективном спорту је веома незахвално издавати појединачне, за успјех Могрена заслуге имају сви: кошаркаши, управа као и навијачи. Овог пута највећи терет је пао на управу која је за веома кратко вријеме окупила младе и талентоване кошаркаше, ангажовала тренере и пронашла материјална средstva за несметан рад и такмичење.

Мито Пејовић члан Предсједништва је рекао: — Такмичећи се у Б лиги стекли смо знатна искуства. Нијесмо дозволили да због администрativних грешака губимо бодове, као што је био случај у првој црногорској лиги. Имамо младу и талентовану екипу, која је у овогодишњем првенству пружала веома добре игре. Веома смо задовољни радом наших тренера који су знали да укомпонују младост и искуство и створе јак и хомоген тим, који ће имати што показати и у А лиги.

Дугогодишњи кошаркашки радник Вања Кузњецов је додадо: — Уз два квалитетна појачања наш тим ће у новом првенству конкурисати за сам врх табеле. Паузу првенства ћемо искористити да ојачамо редове како у стручном кадру тако и у играчком. У рад клуба ћемо укључити неколико ентузијаџиста који воле овај спорт: не смијемо дозволити да нам због нерада управе, тим би љежи слабе резултате, као што се десило прије годину дана. Такве грешке се више не смију поновити.

С. Гл.

ОГЛАС

КУЛТУРНИ центар Будва, расписује јавну лicitацију за путничко возило „ФОЛК-СФАГЕН“. Лicitација ће се одржати од 5. до 7. маја 1987. године у просторијама Културног центра у 10 часова.

РАЗГОВОР: Мирослав Рађеновић, ватерполо судија

ПОВЈЕРЕЊЕ ЗА УСПЈЕШАН РАД

НА САСТАНКУ Стручног савјета Ватерполо Савеза Југославије одржаном у Београду почетком марта, закључено је да Мирослав Рађеновић, међународни ватерполо судија, дијели правду на два значајна међународна турнира, Фина купу и Медитеранским играма. Ово признање услиједило је на основу прошлогодишњег суђења, када је овај врсни арбитар по оценама контролора био најбоље рангiran са пресјечном оцјеном 5,24. Морамо нагласити да је Мирослав Рађеновић и до сада уживао пуно повјерење Ватерполо савеза Југославије. Квалитетете је исказао на европским и светским такмичењима.

Овај позив је сигурно и признање?

— У првом реду признање за мој укупан рад, што ме обавезује да достојно представљам наш спорту у своју земљу на овим такмичењима.

Фина Куп је незванично првенство свијета?

— То је тачно, на ово такмичење које ће се одржати од 10—17. маја у Солуну, учествоваће шест најбоље пласираних репрезентација са последњег светског првенства које је одржано у Мадриду и на којем је наша репрезентација по први пут освојила златну медаљу. На овом првенству морамо бранити стечене позиције.

Медитеранске игре се одржавају у зони ратних жаришта?

— Игре ће се одржати од 18—24. септембра у Лутакији (Сирија), заиста у зони ратних жаришта. Оне су и организоване као скроман допринос спортистима мира и безбедности у овом региону. Из ових разлога дијелим ми шљење и жељу свих спортиста и спорчких радника да се Игре одрже и да то буде допринос смиривању ситуације у овом дијелу свијета.

Речите нешто о судијској организацији?

— Желим нагласити да Југославија у овом спорту има најквалитетнију лигу судија, који су веома признати и уважени у читавом свијету.

Мирослав Рађеновић се налази на А листи ЕВПЦ (Европски ватерполо комитет) и ФИНЕ (Светска ватерполо федерација) и ово ће му бити прилика да потврди раскошно знање. Рађеновић је дуго година био првотимац ВК „Приморац“, данашњег „Котора“ и ВК „Младост“ из Загреба. Вишеструки је репрезентативац Југославије. Уз свој редовни посао (испекор у СУП Котор) и суђењем, бави се и тренерским послом. Под његовим вођством ВК „Будва“ је прије осам година освојила прво место у лиги Црне Горе и пласирала се у другу лигу. Две године је успјешно водио тим Будве. Због заузетости морао је напустити овај клуб, који од његова одласка стагнира. Прве године дана нашо се по нова на кормилу клуба, и на кон кратког времена резултати су били видни. Успије је да клуб одржи у лиги иако је то за многе било немогуће.

Какав пласман ВК „Будва“ очекује у наредном првенству?

— О пласману је рано говорити најважније је да се ради и да се окупљају млади овог краја. Веома квалитетно се ради у базену ВК „Котор“ и у базену хотела „Авале“, на окну је низ талентованих младих и искусних ватерполиста. Са два квалитетна појачања могли би освојити прво место. Ако се измјени систем такмичења и уведе се Б лига, онда би могли јуришати на прво место.

Стево Гленца

ФУДБАЛ

ПОЛОВИЧАН УСПЈЕХ

ФУДБАЛЕРИ ОФК Будва на старту првенства и поред квалитетне игре не постижу добре резултате. У Игалу и Бијелом Пољу доживјели су поразе, у Титограду против Титекса успјели су да освоје бод. На свом терену у игри са Графичарем пружили су изузетно борбenu и квалитетну игру. Освојени бодови из овог изузетно напорног меча знатно су поправили пласман на табели и врачили самопоузданje код свих играча. Капитен Милорад Мловразић нам је рекао:

— У досадашњем току првенства остварили смо полovicu успјеха. Најважније је да играмо добро, да се у свим мечевима максимално боримо. Такав приступ итири на крају ће донијети пун погодак.

С. Гл.

С. П.

ФОТО-ВРЕМЕПЛОВ

ПРИЈЕ 15 ГОДИНА

ОВА фотографија је начињена јула 1972. године на плажи у Милочеру. Тога исти месец, те исте године, почeo је да излази наш лист. Данашњи главни уредник листа Владимира Станишића, тада сарадник листа и члан прве Редакције, заједно са колегом из „Вечерњих новости“ Златком Стевићем и фотографом Вукосавом Ракочевићем, посетио је на чуvenoj плажи, по многима најбољег југословенског фудбалера свих времена Драгана Цвијића, данашњег директора „Црвене звезде“, који се тог лjeta одмарao у овом лето-

валишту након напорних првенstvenih борби. Направио је разговор са прослављеним фудбалером који је објављен у јулском броју „Приморских новина“.

ТЕНИС

ПАЖЊА МЛАДИМА

У ТУРИСТИЧКОМ насељу „Словенска плажа“ 7. априла одржана је годишња Конференција Тениског клуба „Будва“, једног од најперспективнијих спортских клубова у нашој општини.

Овом приликом разматран је извјештај о раду и активностима Тениског клуба „Будва“ у протеклој и задацима у овој години.

Наглашено је, да је Клуб испунио већину задатака из Програма за 1986. годину. Поред добро организоване тениске школе за најмлађе, коју је успјешно водио Борис Дамјановић, чуло се да из ове школе, није обављена се лекција која би била окосница квалитетног тениса у клубу.

У прошој години тенисери „Будве“ учествовали су на више турнира, који се налазе у календару Тениског савеза Црне Горе. Најуспешнији је био јуниор Гордан Вуксановић, који се тренутно налази на 10. месту сениорске ранг листе Тениског савеза Црне Горе. Боро Чучка је на 13., а Драган Павићевић на 16. месту. ТК „Будва“ и ове године акценат ставља на наставак рада тениске школе за све узрасте, која ће почети са радом у мају, а водиће је поново искуšни тренер Борис Дамјановић, са тениским учитељима, Миловојем Миловановићем и Бором Чучком. Послије завршене школе, најбоље очекује низ турнира на Црногорском проморју и Дубровачкој ривијери.

Конференција је одала признање Туристичком насељу „Словенска плажа“, која омогућава рад ТК „Будва“.